

Prof. dr hab. Wiesław Karolak
Akademia Sztuk Pięknych
im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi
Łódź, Wojska Polskiego 121

Recenzja pracy doktorskiej oraz dorobku artystycznego Pana Pawła Szeibla w związku z przewodem doktorskim wszczętym w dniu 27 czerwca 2014 roku.

- Dane personalne, daty oraz miejsce ukończenia studiów, dotychczasowa działalność artystyczna i zawodowa kandydata.

Paweł Szeibel urodzony w 1983 roku w Zabrze ukończył studia na Wydziale Artystycznym Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach. W latach 2006–2007 studiował na Universidad de Castilla-La Mancha w Hiszpanii. Dyplom z wyróżnieniem obronił w 2008 roku w pracowniach malarstwa prof. Jacka Rykały oraz Nowych Mediów prof. Mariana Oslisła. Przez dwa lata był instruktorem, a obecnie jest asystentem na Wydziale Artystycznym macierzystej uczelni.

Paweł Szeibel jest autorem szeregu wystaw indywidualnych oraz uczestnikiem kilkunastu wystaw zbiorowych. Jest pomysłodawcą warsztatów realizowanych w Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Centrum Sztuki WRO, Galerią Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach, Stowarzyszeniem Architektów Polskich oddział w Katowicach.

Paweł Szeibel był stypendystą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Marszałka Województwa Śląskiego. Był uczestnikiem projektu „C.O.A.L. from Carboniferous to Open-Eyed Artists on Landscape” polegającego na interpretacji przez artystów i naukowców postindustrialnego krajobrazu Polski, Niemiec oraz Francji. Był koordynatorem wystawy „Ogrody Japonii” w Śląskim Ogrodzie Botanicznym. Był współkoordynatorem projektu badawczo-artystycznego „Mój kawałek ogrodu” polegającego na przeprowadzeniu warsztatów na terenie dziecięcych oddziałów onkologicznych w Chorzowie, Katowicach i Zabrzu. Jest jednym z pomysłodawców projektu „Pracownia sezonowa” realizowanego w ramach badań naukowych Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach.

Paweł Szeibel tworzy obrazy, warsztaty, akcje społeczne oraz instalacje w przestrzeni miejskiej. W sztuce sięga do obszarów zarezerwowanych dla botaników i ogrodników. W jego działaniach duże znaczenie odgrywa eksperyment, otwartość na niespodziewane efekty funkcjonowania prac typu *work in progress*.

- Ocena jakości i rozmiaru dorobku artystycznego.

Wcześniej znalazłem fragmentarycznie dorobek Pawła Szeibla, ale dokładniej poznałem w listopadzie 2015 roku podczas konferencji kończącej projekt „Mój kawałek ogrodu”. Było to dla mnie niezwykle ważne spotkanie, gdyż mogłem wtedy przyjrzeć się naocznie pracy koncepcyjnej i realizacyjnej działań artystycznych Pawła Szeibla. Zrozumiałem wtedy, że Paweł Szeibel w pracach poszukuje dialogu pomiędzy człowiekiem, a przyrodą. Roślina służy mu jako medium do tworzenia interdyscyplinarnych działań z pogranicza instalacji, malarstwa oraz wideo. Projekty przyjmują formę warsztatów lub akcji, realizowanych wraz z zaproszonymi wolontariuszami.

Interesującym tematem jest dla niego zmieniająca się najbliższa przestrzeń. Szeibel obserwuje, w jaki sposób mieszkańcy obrzeży miast aranżują przydomowe ogrody, budują krajobraz, systematyzują, oswajają i starają się odtworzyć fragment ulubionego pejzażu a intuicyjne działania ogrodników-hobbystów w kształtowaniu otoczenia stają się przewodnim tematem jego projektów.

Dorobek artystyczny Pawła Szeibla jest ogromny.

Poczynając od takich realizacji jak „Action in painting” w Galerii Rotunda w Bytomiu w 2006 roku, poprzez „Pomiędzy” w Galerii Rondo Sztuki w Katowicach w 2007 roku, czy „Przodem do światła” w Galerii Extravagance, w Sosnowickim Centrum Sztuki Zamek Sielecki w 2009 do na przykład „Last shot” w Muzeum Śląskim w 2013 roku. Były to realizacje w ramach wystaw indywidualnych. Oprócz tego Paweł Szeibel miał szereg realizacji w ramach wystaw zbiorowych i ogromną ilość warsztatów artystycznych.

Tutaj warto wymienić chociażby takie jak z 2014 roku Warsztaty podczas Katowice Street Art Festival, z 2014 „Lampion miejski, Wardian case”, w Centrum Sztuki WRO oraz z 2013 „Pokrzywy”, warsztaty w ramach projektu Zielony Jazdów w Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski,

Dorobek ten jest dość różnorodnych jeśli chodzi o media w których następują kolejne realizacje, jednak niezwykle jednorodny, zintegrowany w przekazie filozoficzno ideologicznym co jest cechą tylko wielkich artystów.

Tak więc, biorąc pod uwagę jakości i rozmiaru dorobku artystycznego oceniam tę działalność bardzo wysoko.

- Oryginalne dokonania artystyczne i wiedza teoretyczna w dziedzinie sztuki plastycznej, w dyscyplinie artystycznej sztuki pięknej oraz umiejętności do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej.

Jako niezwykle oryginalne dokonania artystyczne, poparte dużą wiedzą teoretyczną w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej sztuki pięknej wymienię i omówię trzy przykłady prac Pawła Szeibla.

Praca „Pamiętajcie o ogrodach” (2015 -2016) to dyplomowa instalacja, która składa się z trzech etiud filmowych. W zaaranżowanej teatralnej scenografii ograniczonej betonowym płotem troje działkowców spędza swój wolny czas. Autor towarzyszy głównym bohaterom i obserwuje w ich codziennych czynnościach, takich jak: sadzenie roślin w przydomowych ogrodach, podlewanie czy sprzątanie.

Jak mówi autor, praca nie ma na celu przekazania konkretnych historii, jest raczej zbiorem ruchomych obrazów, a montaż zależy od indywidualnego zaangażowania się widza.

Wspaniała, niezwykle refleksyjna praca.

Następną, niezwykle interesującą pracą jest „Pinus sylvestris” (2015).

Autor pieczołowicie gromadził igliwia sosny. Czynność ta przyjęła formę zapisu i rejestracji czasu spędzonego w lesie. Każde igliwie zostało ręcznie zebrane, następnie ułożone równoległe i związane w uporządkowane snopki. Z każdej wyprawy autora do lasu powstawał jeden pęk igiel. W zależności od czasu spędzonego w lesie powstały różnej wielkości grupy igliwia, które utworzyły szerzej nieokreśloną kolekcję. Zbieranie igiel, monotonna czynność gromadzenia sprzyjała skupieniu i obserwacji relacji zachodzących w ekosystemie. Po pewnym czasie osoba zbierająca stała się częścią lasu, jednym z elementów tej struktury. Została w pełni zaakceptowana przez otoczenie. Nie stanowiła żadnego zagrożenia, zaczęła powstawać nieinwazyjna relacja pomiędzy zbierającym, a mieszkańcami lasu.

Jak twierdzi autor, *obejście z fauną i florą lasu stwarza możliwość wyciszenia, izolacji od zgiełku i hałasu codzienności, wreszcie koncentracji na tym, co dla nas ważne. Czynność ta pobudza do kreatywnego myślenia.*

Do kreatywnego myślenia pobudza odbiorcę również kontakt z dokumentacją tej pracy.

Trzecia praca wybrana z dużej kolekcji realizacji Pawła Szeibla to „Ogród zimowy” (2015). Praca z pogranicza fotografii oraz instalacji. Jak mówi autor, *powstała na bazie przeprowadzonych wywiadów z mieszkańcami Katowic zaangażowanych w kolekcjonowanie roślin. Koncepcja polegała na zaprezentowaniu ogrodu w znaczeniu mentalnym, czyli specyficznej kolekcji.*

Instalacja składa się z metalowej konstrukcji oraz 179 kwater wykonanych z tworzywa sztucznego z odcisniętymi liśćmi roślin. Te „grafiki” to wizerunki między innymi palmy, oleandra, aparagusa, paproci, ctenanthe, draceny, poisencji, fikusa, monstery, platycerium, skrzydłokwiatu czy opląty.

Praca ta została zrealizowana w ramach stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Praca ta pokazuje jak wielką jest wiedza o faunie i florze Pawła Szeibla i w jak znakomity sposób autor ten potrafi teorie przenieść w realizacje multimedialne a w zasadzie mix medialne.

- Praca doktorska oraz uzasadnienie nadania stopnia doktora sztuki w dziedzinie: sztuki plastycznej w dyscyplinie artystycznej: sztuki piękne.

Praca doktorska Pawła Szeibla „Roślina jako medium w kreowaniu interdyscyplinarnych działań z pogranicza instalacji, malarstwa oraz video” została

przygotowana pod kierownictwem dr hab. Andrzeja Tobisa oraz promotora pomocniczego dr Pawła Mendrka.

Praca doktorska Pawła Szeibla jest ściśle związana z wieloletnimi artystycznymi dokonaniem autora. Szeibel skoncentrował się głównie na szukaniu płaszczyzn w takich dziedzinach jak: natura, technologia, sztuka.

W pracy tej autor wyjaśnia w jaki sposób zainteresowania światem botaniki stały się jego fascynacją i podstawą działań artystycznych. Dalej autor precyzuje jak gromadzenie roślin w naturalny sposób przerodziło się w połączenie malarstwa i ogrodnictwa. W tej części rozważań autor słusznie twierdzi, że *malarstwo podobnie jak rozwój rośliny, jest procesem, w trakcie którego czas jest jednym z ważniejszych elementów. W czasie tego procesu doświadczamy wzmożonej koncentracji i wyciszenia, co sprzyja refleksji i medytacji.*

Wynikiem i podsumowaniem wieloletnich rozważań na temat fauny i flory jest praca doktorska, składająca się z opracowania teoretycznego i cyklu obrazów wraz „zamkniętych” trzema instalacjami.

Cykl prac odnosi się do ogrodu i jest próbą dokumentowania działalności ogrodnika amatora, który popełnia wiele błędów w prowadzeniu ogrodu. Sam proces malowania autor traktuje jako odpowiedź na pytanie z jakiej przyczyny rośliny obumierają i co było klęską ogrodnika.

Praca „Pamiętajcie o ogrodach” jest znakomitym przykładem w jaki sposób pasja podbudowana teorią może stać się podłożem pracy artystycznej pełnej metafor i budowania refleksji u odbiorcy z zewnątrz.

Podsumowując, w dużym skrócie, elementy koncepcji artystycznej Pawła Szeibla chcę powiedzieć, że przede wszystkim teoria jest tutaj daleka od budowania definicji opartych na wyliczaniu czynników stałych, koniecznych, o charakterze przedmiotowym, niezbędnych żeby coś uznać za dzieło artystyczne. Paweł Szeibel odwołuje się do procesów twórczych, których podstawę stanowi percepcja i wyobraźnia. Te czynniki psychiczne, często irracjonalne, przekraczające rozumienie powodują, że forma artystyczna jest żywa i nie daje się zamknąć w systemie matematycznych reguł i definicyjnych uogólnień.

Psycholog Rudolf Arheim stwierdził, że dziś „za dużo myślimy, a za mało postrzegamy”. Zaobserwował on, że my ludzie poświęcamy coraz mniej czasu na przeżywanie sytuacji, w których postrzeganie moglibyśmy zaangażować wszystkie swoje zmysły. Nasze nieliczne spostrzeżenia wykorzystujemy do interpretacji i oceny. Myślimy bardzo szybko, a zastanawiamy się długo nad czymś, czego istoty w gruncie rzeczy nie zgłębiliśmy. Nasza kompetencja postrzegania powoli zanika. Tworzymy kryzys po kryzysie.

Konkluzja.

W pełni akceptuję dorobek artystyczny i postawę pedagogiczną Pawła Szeibla. Uważam, że kandydat uzyskał znaczny dorobek artystyczny i dydaktyczny. Dorobek ten oceniam bardzo dobrze.

Przedstawiona praca doktorska stanowi znaczny wkład w rozwój sztuk plastycznych i dyscypliny artystycznej: sztuki piękne.

Praca kwalifikacyjna i dorobek artystyczny uzasadniają przyznanie tytułu doktora w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki piękne.

Wiesław Karolak

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Wiesław Karolak', written in a cursive style.

Łódź, 29. 08. 2016